

Nätsäkerhetsavdelningen
Erika Hersaeus
08-678 56 34

Minnesanteckningar referensgruppsmöte Internet Governance 090903

Medverkande: Stefan Bernhard (Bird&Bird), Patrik Bystedt (PTS), Johanna Carlsson (Internationella handelskammaren/ICC), Östen Frånberg (ISOC-SE), Eva Frölich (Frobbit), Patrik Fältström (Cisco), Stefan Görling (KTH), Erika Hersaeus (PTS), Maria Häll (Näringsdepartementet), Anders Johanson (PTS), Staffan Jonson (.SE), Cary Karp (Rikshistoriska museumet), Christoffer Karsberg (PTS), Lars-Johan Liman (Autnomica/Netnod), Mohammad Mahloujian (3G Consulting), Bo Martinsson (PTS), Anders Rafting (PTS), Fredrik Sand (Svenska Handelskammaren), Björn Scharin (PTS), Joakim Strålmark (PTS), Stefan Williamsson (PTS)

Bo Martinsson, PTS, hälsade alla välkomna. En presentation av alla följde. Därefter gick Bo igenom agendan samt aktuella Internet Governance-möten i höst. För att se vilka dessa är, se hans presentation på PTS webbplats¹.

1. Utveckling av arbetet inom RGIG (Bo Martinsson, PTS)

Syftet med diskussionen var att få in referensgruppsdeltagares synpunkter gällande vidareutveckling av arbetet inom RGIG att föra vidare. Bosse påminde om syftet med referensgruppen. Det är att ha en ökad transparens gällande beredning av svenska ståndpunkter inom Internet Governance området.

Representativiteten i RGIG diskuterades. Vilka aktörer deltar och vilka deltar inte på möten, varför, samt vilka aktörer finns inte representerade i

---

¹ <http://www.pts.se/sv/Bransch/Internet/Referensgrupp-Internet-Governance/>, "Kommande internationella möten hösten 2009"

gruppen (på e-postlistan)? Operatörer deltar t.ex. inte i någon särskilt hög utsträckning. Staffan Jonson, .SE, föreslog ett ambulerande värdskap bland deltagarna, t.ex. tillsammans med SOF för att få fler engagerande i RGIG.

Bo presenterade också ett förslag². Det innebär att två mer övergripande möten anordnas per år samt ytterligare mer djuplodande möten vid behov. Fördelar är att de personer som vill och kan diskutera detaljfrågor kommer att delta på detaljmötena och de som är intresserade av mer övergripande frågor deltar på de allmänna mötena. En nackdel är att det blir fler möten.

Stefan Bernhard, Bird&Bird, berättade om erfarenheter av anordnanden referensgruppsmöten då även operatörer deltar. Han påpekade att det kan vara värdefullt att bestämma sig för om agendan ska vara mer teknisk eller mer policyinriktad.

Patrik Fältström ansåg att mötena är på en bra nivå för att vara på en allmän nivå. Han kommenterade vidare att mötets viktigaste funktion är att få till diskussioner och att de inte upptas av presentationer till största del.

Anordnande av s.k. temamöten skulle vara värdefullt för att diskutera vissa frågor närmare, t.ex. Ståndpunktspromemorian föreslog någon.

Bosse avslutade diskussionen med att bjuda in deltagare att komma in med förslag på aktörer som inte finns representerade i gruppen och som man saknar samt med eventuellt ytterligare tankar kring vidareutveckling av arbetet inom RGIG.

2. Hur ska vi arbeta vidare med Ståndpunktspromemorian?

Maria Häll inledde med att säga att hon ser att det finns flera aktiviteter i IG-arbetet som hänger ihop under ordförandeskapet, t.ex. Ståndpunktspromemorian och medlemsstaternas ”icke-papper”.

Näringsdepartementet arbetar med framtagningen av icke-pappret, vilket ska beredas med medlemsländerna. Åsa Torstensson planerar att delta på Internet Governance Forum i Sharm El Sheik i november. Tanken är att icke-pappret ska bli ett underlag till hennes Key Note Speech. Näringsdepartementet kommer att hämta in svenska ståndpunkter, t.ex. från

---

² För mer information, se presentationen ”Utveckling av RGIG” på PTS webbplats om Referensgruppen gällande Internet Governance (<http://www.pts.se/sv/Bransch/Internet/Referensgrupp-Internet-Governance/>)

RGIG. "Icke-pappret" ska bestå av europeiska sammanvägda, gemensamberedda dokument.

Vidare är Ståndpunktspromemorian i behov av att uppdateras, vilken är tänkt att vara ett levande dokument. Ett särskilt möte om Ståndpunktspromemorian kommer att behöva anordnas efter EURODIG³ och HLG⁴. Maria uppmuntrade deltagare att fundera kring slagkraftiga visioner och mål i Ståndpunktspromemorian. Hon sa att dessa skulle kunna ligga till grund för de gemensamma europeiska ståndpunkterna och framföras i Åsa Torstenssons "Key Note Speech".

Mohammad Mahloujian påpekade att mål behöver vara mätbara. Maria exemplifierade att ett mål skulle kunna vara att "ICANN ska ha tre kontor med närvaro i tre olika världsdelar."

En fråga kom upp huruvida Ståndpunktspromemorian ska innehålla svenska eller europeiska ståndpunkter, politik eller teknik. Ståndpunktspromemorian ska innehålla svenska ståndpunkter, Maria sa vidare att icke-pappret ska drivas på europeisk nivå.

Eva Frölich, Frobit, framförde vikten av mer långsiktiga mål och visioner än t.ex. EU-ordförandeskapets sex månader, t.ex. gällande JPA (Joint Project Agreement), DoC (Department of Commerce) och vad vi vill att ICANN ska vara för typ av organisation när JPA går ut.

Information om närstående IG-möte

14-15 september genomförs EURODIG (att likna vid ett europeiskt Internet Governance Forum). Maria Häll (Näringsdep), Anders Johanson (PTS) och Patrik Fältström (Cisco) kommer att delta från Sverige. Patrik medverkar i form av workshopansvarig och -organisatör. UD kommer också att delta och är aktiva i sina frågor om mänskliga rättigheter. Icke-pappret kan komma att uppdateras även med dessa frågor. Åsa Torstenson kommer att medverka genom en film som kommer att visas upp (EURODIG vill gärna se att ordförandeskapet säger något). Agendan för mötet blir färdig omkring 10 september. Patrik Fältström sa att han skickar ut den på RGIG-listan.

Mötet kommer att bestå av plenarys och workshops. "Internet of Things"(telematik), RFID, upphovsrättsfrågor, öppenhet (bl.a. om

---

³ European Dialogue on Internet Governance, <http://www.eurodig.org/>

⁴ High Level Group on Internet Governance, europeiskt högnivåmöte

slutanvändares möjlighet att komma åt tjänster), långsiktiga aspekter och Internet 2020 kommer att diskuteras.

Information från Sveriges möte med ICANN och DoC

Maria Häll berättade om det nyss avslutade Trojkamötet⁵ som Näringsdepartementet (Maria, Lena Hägglöf, Lena Carlsson) och PTS (Anders Johanson) hade med ICANN, State Department och DoC. Trojkan framförde EU:s syn på hur ICANN bör utvecklas när ICANN:s avtal (JPA) med DoC löper ut 30 september 2009. Till grund ligger ett rådspapper (Coreper Guidelines) från juni, i vilket medlemsländerna har ställt sig bakom ett antal ståndpunkter; t.ex. hur GAC ska kunna stärkas, faran om fragmentisering om ICANN och DoC inte lyssnar på den europeiska synen över hur ICANN bör styras och betydelsen av internationalisering. ICANN kommer träffa även andra aktörer för att inhämta synpunkter. Trojkan kommer att möta U.S. Gov ytterligare en gång innan ordförandeskapet tar slut på IGF i Sharm El Sheik.

Maria berättade även att det svenska ordförandeskapet tar med Spanien i alla diskussioner redan nu. Hon sa att det är viktigt att titta på IG-frågorna på längre sikt än sex månader och att EU-ordförandes arbete/genomslag är beroende av att ordförandelandet påverkar det nästkommande ordförandelandet och ordförandelandet efter det.

Anders Johanson kommenterade att det verkar som om Obamas administration har påverkat ICANN. Det tycks finnas en ökad internationaliserad syn. DoC talade om Internets internationella betydelse, inte bara för USA.

Erfarenheter från Jörgen Samuelsons WSIS-arbete är problematik med avsaknad av gemensamberedning av åsikter/ståndpunkter och papper. Gemensamberedning är mycket viktigt!

Staffan Jonson kommenterade att HLIIG har tidigare inte fått fram en enad dokumenterad syn, vilket kanske får Europa att felaktigt att framstå som splittrat. Att få fram ett papper över enade ståndpunkter från Europa vore mycket värdefullt.

---

⁵ Med Trojkamöte avses att aktuellt ordförandeskapsland, Kommissionen och det efterkommande EU-ordförandelandet (Spanien) deltar i möte tillsammans.

Maria Häll sade att det är viktigt att vi kan gemensambereida frågor under hösten. Hon varnade för att hon kan komma att önska ett antal konsultationer med RGIG.

Bosse avslutade med att säga att det är viktigt att vi ganska snart efter EURODIG och HLOG bokar in ett möte gällande Ståndpunktspromemorian. Uppdatering av den och framtagning av icke-pappret är två olika processer, men som kan flyta ihop.

Om svenska bidrag på IGF

Anders Johanson, PTS, orienterade om ett Best Practice Forum som han tillsammans med IVA och SICS kommer anordna på IGF i Sharm el Sheik. Forumet kommer visa på den svenska samverkan mellan staten, näringsliv och forskningsvärlden. Ett ytterligare syfte är att visa på Sverige som en betydande Internetnation. Nuläge, framtid och forskning kommer att presenteras från de tre aktörernas perspektiv. PTS kommer att berätta om statens arbete med uthållighet och robusthet för elektroniska kommunikationer, IVA om samspelet med industrin (t.ex. Ericsson) för att få en idéutveckling vad man kan satsa på samt forskningsvärlden. SICS arbetar med att etablera ett europeiskt forskningsnätverk, European Institute of Technology.

Netnod kommer också att anordna ett Best Practice Forum.

3. Orientering från ICANN i Sydney i juni samt diskussion inför ICANN i Seoul i oktober

Bo Martinsson orienterade från ICANN-mötet i Sydney i juni och presenterade aktuella frågor inför ICANN-mötet i Seoul i slutet på oktober⁶.

Frågor som särskilt diskuterades på ICANN i Sydney var öppnandet för internationaliserade domännamn genom Fast Track och nya generiska toppdomäner. Vidare diskuterades förbättring av ICANN:s förtroende och ansvarhet och tillit och att USA:s inflytande över ICANN ska lösas upp.

Gällande IDN ccTLD Fast Track och frågan om kontrakt med ICANN

En fråga som diskuterades var kontraktsfrågan mellan en ccTLD-administratör och ICANN. Ska det vara ett kontrakt eller ske genom en annan typ av

---

⁶ För mer information om ICANN i Sydney och aktuella frågor inför ICANN i Seoul, se presentation "Orientering från ICANN-GAC" på PTS webbplats, <http://www.pts.se/sv/Bransch/Internet/Referensgrupp-Internet-Governance/>.

överenskommelse? Det finns en konsensus om att det bör ske på ett standardiserat/harmoniserat sätt. GAC:s inställning är att man inte bör skilja på IDN ccTLD och ASCII ccTLD-operatörer. För de senare finns det inget obligatoriskt gällande kontraktsförhållande. .SE har t.ex. ett ”Exchange of Letters”. En skillnad som ICANN menar finns är att det är ännu viktigare att IDN ccTLD:er följer standarder (IDN-tabeller t.ex.) så att applikationer kommer att fungera. Det kan även tänkas vara så att det blir samma administratör som administrerar IDN och ASCII TLD:er för ett visst land/territorium.

En preliminär lösning finns gällande kontrakt. Den innebär att man vid ansökan kryssar i att man kommer att följa relevanta standarder.

En annan viktig fråga är hur ICANN ska finansieras framöver. Idag bidrar de generiska TLD:erna allra mest. Frågan är nära sammankopplad med hur ICANN:s styrelse hanterar frågeställningar från olika intressenter i Internetvärlden. Finansieringen bör baseras på en kostnadsbaserad modell anser GAC.

En fråga restes om representativiteten i GAC på det senaste mötet. Bosse berättade att antalet representanter ökar. På det senaste mötet deltog 40 länder. Ryssland och Kina deltog, vilket var mycket positivt. Ryssland var specialinbjudet.

Gällande införande av nya gTLD:er

”Draft Application Guidebook” version 2 var färdig till Sydneymötet, vilken diskuterades. En fråga handlade om hanteringen av varumärkesskydd och hur ska man förhindra/undvika att kända varumärken blir fråntagna sina ”namn”. IRT, Implementation Recommendation Team, har bl.a. kommit med ett förslag över att skapa en global lista över alla kända varumärken. Någon frågade om WIPO⁷ deltar i GAC. De gör det ibland, dock har de ingen röst då de är ett FN-organ.

En annan fråga, eller risk, är att det kan bli mer phishing och spridning av skadlig kod. En fråga är hur man ska finna lösningar för att förebygga dessa.

En viktig fråga för GAC gällande gTLD-frågan är att stabiliteten på Internet inte försämras vid ett samtidigt införande av många nya gTLD:er, DNSSEC och IPv6 i roten.

---

⁷ World Intellectual Property Organisation

Vidare har en diskussion funnits om vilken nytta införande av fler toppdomäner gör, till vilken kostnad. En ekonomisk studie håller på att tas fram.

I GAC är frågan gällande geografiska namn inom ett land/territorium särskilt viktig. I denna fråga anser GAC att regeringar bör ha inflytande över hur domännamn ska hanteras. Det finns tankar på att det borde införas en ny beteckning, geoTLD (t.ex. .väner).

Gällande ICANN:s förtroende (accountability)

ICANN:s förtroende har diskuterats länge. ICANN har haft en strategikommitté som har arbetat med frågan. Därefter har ICANNs personal arbetat vidare med den. ICANN presenterade ett förslag i Sydney, vilket arbetades vidare med.

Det fanns ett förslag som handlade om att kunna överklaga ICANN:s styrelsebeslut till ett utomstående organ. Det skulle bestå av ett antal prominenta personer.

Även GAC:s roll ses över i och med att JPA går ut i september. En arbetsgrupp med representanter från GAC och ICANN:s styrelse har skapats. Gruppen ska ha sitt första möte i september.

”Draft Application Guidebook” version 3 kommer att publiceras före ICANN-mötet i oktober.

4. Om ITU:s arbetsgrupp gällande WSIS (WG-WSIS)

Anders Rafting orienterade om ITU WG WSIS-mötet som han deltog i 22-24 juni⁸ (ägde rum samtidigt som ICANN i Sydney). Det var det 15:e mötet.

Det har tidigare framförts kritik från ITU-håll att det är dålig representation i GAC. Den är dock inte sämre än på ITU WG WSIS, då GAC hade en representation från 40 länder på Sydneymötet samtidigt som ITU WG-WSIS hade en representation från 25 länder.

Inom Dedicated Group on International Internet Related Public Policy Issues, som träffades dag 2 (ordförande Mr. Majed Al Mazyed, Saudiarabien), presenterades ett antal förslag från medlemsstaterna. De mest tvingande förslagen var två stycken som gemensamt arbetats fram av

---

⁸ För ytterligare information, se ”Rapportering från ITU WG-WSIS” på PTS webbplats för Internet Governance-frågor, <http://www.pts.se/sv/Bransch/Internet/Referensgrupp-Internet-Governance/>

Syrien och Saudiarabien, samt ett från USA. Ett förslag som diskuterades mycket länge handlade om uppbyggnaden av ett nytt alternativt internet (med lilla 'i'), vilket ska byggas upp från grunden. Den främsta anledningen till att göra detta är att det finns alltför mycket SPAM i det befintliga. Någon frågade om syftet var att man vill dela ut adresser själva och att detta inte ska skötas av USA. Svaret var att syftet är att bygga upp ett Internet som är säkert. Ryssland och Kina t.ex. ställde sig bakom förslaget.

I den påföljande diskussionen framförde bl.a. Holland, USA, Sverige och Storbritannien synpunkter om att ändra formuleringen till "the future Internet".

Björn kommenterade att en del länder har som strategi att presentera skräckförslag/"värstafallsförslag" för att sedan få ner förslaget till något som de anser fortfarande är i samma riktning.

I det andra förslaget, framtaget av Syrien och Saudiarabien (dok. WG-WSIS-15-11), presenterades en lista över ansvarsområden/aktiviteter, s.k. Internet Related Public Policy Issues, angivna i prioritetsordning. Högst prioritet i listan hade koordinering och förvaltningen av Internets kritiska resurser, i förslaget preciserat som:

- Internet naming and addressing, including administration of the root zone files and root server system of the domain name system (DNS) and allocation of generic top-level domain names (gTLDs).

Andra aktiviteter som angavs var införande av IDN (multilingualization), Cyber Security, Capacity building, Affordability and availability , Ordföranden sammanfattade diskussionen om denna lista och sa att listan inte uppfattades som fullständig och att inte heller föreslagen prioritetsordning godtogs av majoriteten av mötets deltagare.

USA hade ett förslag, WG-WSIS/15/4, vilket handlar om ITU:s roll gällande styrning och kontroll över Internets kritiska resurser. ITU har redan tagit fram resolutioner och mandat över vilka som ska hantera de kritiska resurserna.

Någon frågade vad som händer med ITU:s förslag. Björn svarade att de skickas till ITU:s råd där de noteras.

Om ECOSOC-mötet

Björn Scharin gjorde en andrahandsrapportering från Utrikesdepartementets Genèverepresentation gällande ECOSOC-möte (FN:s Economical and Social Council).

ECOSOC:s uppdrag är bl.a. följa upp och utvärdera WSIS-processen. De föds av en undergrupp som tar fram förslag av resolutioner som gäller WSIS. Ett förslag till resolution som var uppe för diskussion handlade om utvärderingen av WSIS. Man har blivit mer neutral/mindre positiv till IGF.

En annan fråga som diskuterades var ett dokument från FN:s generalsekreterare gällande Enhanced Cooperation. Man har frågat nio organisationer bl.a. WIPO, OECD, ICANN och ITU. Frågan om Enhanced Cooperation sköts fram till nästkommande års ECOSOC-möte.

5. Lars-Johan Liman om The Root Scaling Study

Lars-Johan Liman orienterade om uppdraget ”The Root Scaling Study⁹” och bakgrunden till det.

ICANN:s styrelse har tagit beslut om att öppna för fler toppdomäner. En tid därefter förstod ICANN att de måste höra med organ inom ICANN vad de anser och t.ex. utreda de tekniska förutsättningarna för att införa fler toppdomäner.

RSSAC/SSAC fick i uppdrag av ICANN att agera styrgrupp och ta fram frågeställningar. De skapade i sin tur en arbetsgrupp, vilken består av fem personer (bl.a. Patrik Fältström och Lars-Johan Liman). Denna grupp fick fyra månader på sig att utreda frågeställningarna.

Frågeställningen löd ”Hur påverkas de tre delarna av domännamnssystemet vid införande av betydligt fler toppdomäner?” Med de tre delarna avses den administrativa hanteringen hos IANA, godkännandet av DoC och rotzongenereringen hos Verisign.

En större zonfil (dvs. innehållandes fler zoner) kommer antagligen leda till fler uppdateringar i databasen än idag. Vad skulle det få för konsekvenser för stabiliteten? Bl.a. rotserver- och internetoperatörer har utfrågats vad de anser om en förstoring av databasen.

---

⁹ För ytterligare info, se Lars-Johan Limans presentation ”Studie: Utökning av antalet toppdomäner” på PTS webbplats för Internet Governance-frågor.

I uppdraget har ingått att

- identifiera frågeställningar som är innanför ramarna för utredningen samt frågor som är intressanta och bör tittas på, men som ligger utanför studien
- en matematisk modell (simulering) över rotsystemet och vad som händer om man förändrar storleken på rotzonen, t.ex. ökar den med en faktor 10, 100, 1000 etc.
- relevanta aktörer har utfrågats för att få in synpunkter

Rapporten lämnades in i den 31 augusti. ICANN vill ha kompletterande information gällande simuleringen. En ny rapport ska lämnas in den 6 september. De vill även ha ett antal förtydligande i övriga delar.

ICANN behöver en vecka för genomläsning av rapporten innan den blir publik. I vecka 38 kommer ICANN att meddela huruvida de godkänner den eller inte. Patrik Fältström kommenterade att rapporten inte kommer att passa in i ICANN:s frågeformulär. Arbetsgruppen har inte kunnat svara på den fråga som styrgruppen ville ha svar på. Arbetsgruppen anser att frågeställningen var fel ställd till en början.

6. Nyheter på Internetfronten

Staffan Jonson, .SE, berättade om IETF-konferensen som .SE arrangerade i juli. 1280 deltagare deltog från ett 50-tal länder. Stiftelsen arbetade särskilt med marknadsföring av OpenDNSSEC. 3-4 miljoner kostade det att anordna IETF.

Internetdagarna anordnas 3-4 november för tionde året. Konferensen blir mer samhällstillvänd i år med mer policyfrågor än förut. I anslutning till Internetdagarna anordnar PTS, under det svenska ordförandeskapet i EU, en EU-konferens den 5 november gällande robusta elektroniska kommunikationer, ”Resilient electronic communications – a multistakeholder challenge”.

Mohammed Mahloujian, 3G Consulting, har skapat en arbetsgrupp gällande IPv6 inom LinkedIn. Arbetsgruppen arbetar med hur man kan attackera IPv6-problematiken. Ett mindre seminarium har genomförts på området. Mohammed bjöd in fler att delta i arbetsgruppen.

7. Övrigt

En fråga som anmälts gällde PTS underrättelse om att beteckningen ”bank” skall föras upp på .SE:s spärrlista samt att en förprovning bör ske av domännamn innehållande ordet ”bank” innan en registrering kan ske. Anders Johanson orienterade kort om underrättelsen och bakgrunden till den. Flera hade synpunkter och frågeställningar kring underrättelsen. PTS noterade alla synpunkter som kom in.

Bosse sammanfattade vad som diskuterats under mötet.

8. Nästa möte

Deltagare kom överens om att det inte finns något behov av ett nytt RGIG-möte före IGF i Sharm el Sheik i november bortsett från det gällande Ståndpunktspromemorian. Om situationen ändrar sig återkommer PTS.